

Kistestvér születik

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

2. évfolyam

Programcsomag: Én és a világ

A modul szerzője: IFA Műhely

(Dr. Mihály Ottó, dr. Falus Katalin, Jakab György, F. Kristóf Mária, Czincz Józsefné, Iván Márta, Janicsek Lajos Tamás, Kálmán Katalin, Kolláth Erzsébet, Márcz Klára, Molnár Géza, Molnár Zsuzsa, Montay Beáta, Tölgyesi Lívია, Ursu Zsuzsa, Zsigmond Ottília)

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	7-8 éves
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A tanulók ismerjék meg a családi viszonylataikat, érzékeljék a változást. A kistestvér érkezésével kapcsolatos ambivalens érzelmek felismerése, az érzések kezelése.
A modul témái, tartalma	Témák: Kapcsolatok: család, otthon; generációk Tartalom: Dramatikus játékkal dolgozzák fel a kistestvér érkezését. Megismerik, mire van szüksége egy babának.
Megelőző tapasztalat	Bab csíráztatása, gondozása, megfigyelési napló vezetése
Ajánlott továbbhaladási irány	Drámajáték, Kisbaba a családban
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: érzelmeink pontos azonosítása Önszabályozás: érzelmek kezelése, felelősségvállalás, tolerancia A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információgyűjtés, kritikai gondolkodás Társas kompetenciák: empátia, együttműködés
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Magyar nyelv és irodalom, Művészet Tantárgyakhoz: természetismeret, dráma, vizuális kultúra, ének-zene Modulokhoz: A program más moduljaihoz való kapcsolódás: társadalomismeret – embertan – család
Támogatórendszer	Dr. Spencer Kagan: <i>Kooperatív tanulás</i> . Önkonet Kft. Budapest, 2001

Módszertani ajánlás

A modult megelőző hetekben ültessünk babot, a napi megfigyelésekről, fejlődéséről vezessünk naplót.

Gyűjtsünk a gyerekekkel minél több olyan fotót, ami ezzel a témával kapcsolatos. A II/a A feladata csak ilyen képekkel megoldható. A II/c feladathoz szükséges képeket bármilyen képeslapból, reklámújságból kivághatjuk.

A tanulók más-más szokásokkal, hagyományokkal rendelkező családokból érkeznek, adjunk teret ennek, beszélgessünk sokat a már meglévő tapasztalatokról.

A különböző feladatokat választhatóan kell kezelni. Az A, B, C stb. variációk egyrészt az osztályba járó gyerekek eltérő motiváltságának, képességbeli különbözőségének, eltérő szociális adottságainak megfelelően, másrészt módszertani megoldásukat tekintve jelentenek variációkat a tanórán.

Fontos tudnunk, hogy a hagyományörző roma családokban az unokatestvéreket is „testvéreknek” tekintik – megkülönböztetés nélkül. Ha roma gyerek jár az osztályba, érdemes kiemelni, hogy ez a szokás a rokoni kapcsolatok erősségét jelzi.

Ha tudunk arról, hogy örökbefogadott gyerek jár az osztályba, akkor feltétlenül beszéljünk a foglalkozás előtt örökbefogadó szüleivel. Tudnunk kell, hogy a gyerek tud-e örökbefogadottságáról. Milyen élményei vannak, illetve lehetnek ezzel a témával kapcsolatban. Csak akkor vegyen részt a foglalkozáson, ha a szülő is jónak látja!

Ha állami gondozott gyerek is jár az osztályba, különösen figyeljünk a gyerek személyes érzékenységre. A nevelőtől érdeklődjük a családi viszonyai után, mennyit és mit tud róluk, van-e testvére, milyen viszonyban van vele. A téma elsősorban nem kognitív jellegű (hogy is nevezzük a rokonsági fokokat), igen erős érzelmeket mozgósít.

A csoportos munkák során különösen ajánljuk a heterogén csoportok képzését, hiszen ez szolgálja leginkább a tolerancia fejlődését, így tanulják meg a gyerekek elfogadni, megérteni egymás gondolatait, érzéseit. A II/a feladatban a csoportalakításra olyan módszert ajánlunk, ami nem túl időigényes, mert a hangsúly nem ezen van.

A gyerekekben igyekezzünk tudatosítani, hogy életünk eseményeit pozitív és negatív érzelmek egyaránt kísérik. A drámajátékokban kevésbé jártas gyerekeknél a szabályokat pontosan, részletesen kell elmagyarázni. A játékban való részvétel legyen önkéntes, de törekedjünk arra, minél többet tudjanak venni benne.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

Fokozottan figyeljünk a személyes érzékenységre.

A folyamat végén szóbeli önértékelés és értékelés. Szempontja a munkában való részvétel, együttműködés, az eredményesség, pozitív hozzáállás elismerése.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

P1 – Még a születésünk előtt

P2 – Hogyan vártalak?

P3 – Kistestvér érkezett

P4 – Mi történhetett?

P5 – Családi fotó

P6 – Mire van szükség?

P7 – Csoportosítási szempontok

P8 – Mi vagyok én?